

DISSERTATIO IN AVGURALIS JVRIDICA
DE EO, QVOD JVSTVM EST

CIRCA PROMISSA
NOBILIVM,^{1724, 18}
VERNAC.

Bon der Cavalier - Parole;
QVAM

IN PER-ANTIQUA UNIVERSITATE ERFORDIENSI
RECTORE UNIVERSITATIS AC PRO-CANCELLARIO,
VIRO MAGNIFICO, MAXIME REVERENDO, PRÆNOBILI, AMPLIS-
SIMO ATQUE CONSULTISSIMO,

DOMINO

CHRISTOPH. IGNATIO
DE GVDENVS, J. V. D.

INSIGNIS ECCLES. COLLEG. S. SEV. CAN. CAP. ET SCHOLAST. EMINENT. AC
CELSISS. PRINC. ELECTORIS MOGVNT. CONSIL. ECCLESIAST. EJVSDEM-
QVE PER THVRING. IN SPIRIT. SIGILLIFERO;

EX DECRETO ET AVTORITATE AMPLISSIMÆ
FACVLTATIS JVRIDICÆ

PRÆSIDE

DN. ERNESTO TENZELL, JCto,
EMINENTISSIMI PRINC. ELECTORIS MOGVNTINI CONSILIARIO REGIMINIS,
JVDICII PROVINCIALIS ERFORDIENSIS ASSESSORE, AC DICTÆ CIVITATIS
CONSULE PRIMARIO, FACVLTATIS JVRIDICÆ h. t. DECANO,

PRO LICENTIA

SVMMOS IN VTROQVE JVRE HONORES, ET PRIVILE-
GIA DOCTORALIA

RITE AC LEGITIME CAPESSENDI,

PVBLICÆ DISQVISITIONI OFFERT

JOHANNES HENRICVS ALBINVS.

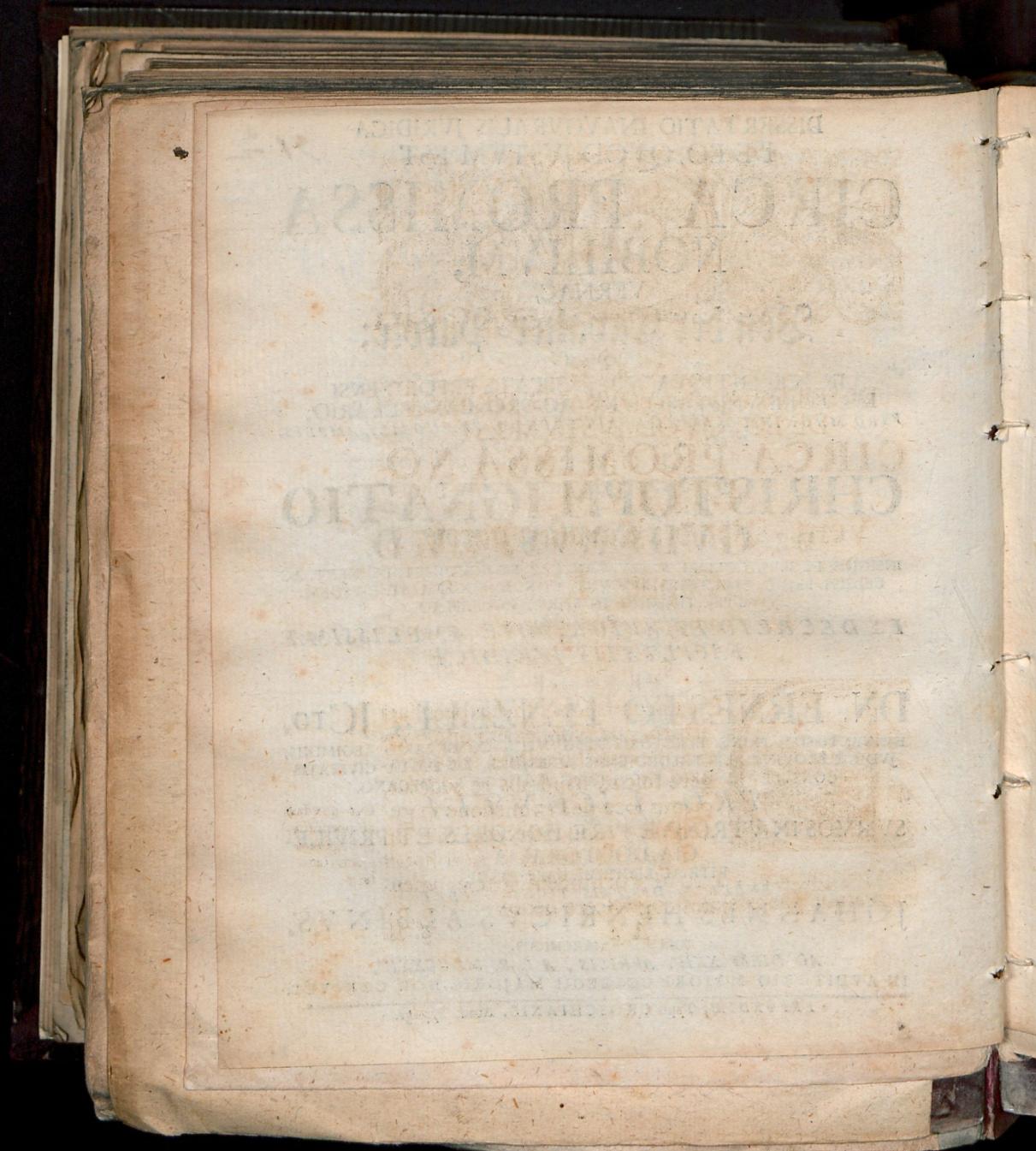
ZIBINGA - MARCHICUS.

AD DIEM XXIV. APRILIS, A. O. R. MDCCXXIV.

IN AUDITORIO MAJORI COLLEGII MAJORIS. HOR. CONSVENT.

ERFORDIÆ, Typis GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

...um officiis
1580 ab

Q. D. B. V.
DISSERTATIO IN AVGVRALIS JVRIDICA
DE EO, QVOD JVSTVM EST
CIRCA PROMISSA NO-
BILIVM,
Vern. Von der Cavalier Parele.

Caput I.

De Promissione in genere.

§. I.

E ea promissionis specie peculiari acturo, qua Nobiles sub oppignoratione quasi honestatis sese astrin gere solent, haud abs re videtur, primo loco de Promissione in genere non nihil dispicere, cum ei, qui generis naturam non habet satis perspectam, vix ac ne vix quidem speciei essentiam atque proprietates cognoscere detur. Cur quaedam de promissione in genere præmittantur?

A 2

§. II.

§. II.

Promissio nu-
da quid?

Possumus nimirum obligationem inter alia contrahere promissione, etiam mere gratuita, cuius natura & effectus ut penitus intelligatur, initio statim considerandum venit, nos diverso modo posse loqui de re quapiam alteri præstanta, quæ jam est in nostra potestate, vel fore putatur; nudè si quidem explicare possumus animi nostri propositum in præsentiarum de re quadam ad futurum tempus spectante, conceptum. Nude autem is animi sui destinata explicare dicitur, ex cuius verbis nil colligi potest, quo se necessitatibus obstrinxerit in declarata voluntate perseverandi & ex tali promissione neque nobis obligatio, neque alteri jus ad promissi adimplectionem nos cogendi nascitur. L. 108. §. 1. ff. de V. O. e. g. Si alicui me promitterem suscipiendo ad instantes nundinas Lipsienses itineris comitem, postmodum autem propositum hoc mutarem, ex nuda tali promissione alter nullum jus nanciseretur me invitum ad ineundum iter cum ipso adigendi, imo nec naturaliter ad id obstrictus essem.

§. III.

Circa nudam
promissionem
quid licet?

Etenim ut hujusmodi promissio vitio careat, nihil aliud requiritur, quam ut revera eo tempore mihi mens talis sit, qualem profiteor, nec mendacio alteri illudere intendam, quippe etiam naturaliter licet cœptum consilium aut nudum quodvis animi propositum, mutandi quanquam honestatis omnino sit, non sine fontica causa etiam nudum ejusmodi promissum revocare, levis enim animi id nota esset. Certum

in-

interim est, illud obligationem non parere, & hinc talis promissio non immerito simpliciter imperfecta vocaretur.

§. IV.

Luculentum plane hujus rei exemplum suppeditat testamenti factio. Quotusquisque enim est, qui ignorat ex ipsa Legum dispositione hominis voluntatem hic esse ambulatoriam usque ad ultimum vitæ habilitum, ita, ut quem hodie hæredem scribo, cras possim hæreditate iterum privare, & vel alium instituere hæredem, vel plane intestatus mori. Testator enim haud quaquam in testamento jus successionis de praesenti in hæredem transtulit, cum tacita conditione testamentum fecisse putetur, quasi scripsisset: hic hæres meus esto, ille legatum hoc vel illud habeto, nisi ante obitum voluntatem hancce meam mutavero. Interim levis animi haud leve indicium esset, si quis testamentum suum sæpe nimis mutaret, imo nec honestati conveniens esset, si id faceret, ut vana spe alios lactaret. Cujus rei dignum notatu exemplum VALER. MAXIM. Lib. VII. cap. 8. n. 5. refert de Q. Cæcilio, qui L. Luculli promissimo studio maximaque liberalitate & honestum dignitatis gradum & amplissimum patrimonium consecutus, cum præ se semper tulisset, unum illum sibi esse hæredem, moriens etiam annulos ei suos tradidisset, Pomponium Atticum testamento adoptavit, omniumque bonorum reliquit hæredem. Sed fallacis & invidiosi Cadaver populus Rom. cervicibus reste circumdatum per viam traxit. Cui narrationi prælaudatus autor hanc subnequit epis- crisin: Itaque nefarius homo filium quidem & hæredem

Quid caven-
dum in nude
promiseonis
revocatione?

habuit, quem voluit, funus autem & exequias quales meruit. Aliud ejusmodi exemplum quod ratione impunitatis ferè solum huic dissimile est, apud eundem l. c. n. 5. de T. Mario, Urbinate, legere est.

§. V.

Sed datur adhuc alia promissionis imperfectæ species, quæ nimur ad perfectæ naturam propius accedit, estque declaratio voluntatis liberæ de re futuro tempore præstanta, perseverantiam in proposito & per consequens etiam obligationem ad implementum continens, haud tamen eò sufficientem ut alter promissum exigere possit. Cujus rei insigne exemplum suggerit promissa, pro præstito beneficio, gratitudo, ea quippe actione civili extorqueri non potest. Quemadmodum enim *actio ingratii* non datur, ita nec ullam ex promissa gratitudine Leges suppeditant. Evidem non negabo olim apud unam alteramve gentem ex græcis præfertim *actionem ingratii* obtinuisse, & SENECA L. III. de benefic. Cap. 6. de Macedonibus solum hoc afferit: *Excepta Macedonum gente non est in ulla data adversus ingratum actio.* Verum enim vero extra dubitationis aleam positum est, hodie *ingrati actionem* omnibus Gentibus Europæis, ignorari.

§. VI.

Utut enim apud plerasque dictas gentes jus Civile Romanum sit receptum, & ex ejus dispositione ob ingratis revocentur donationes, si Donatarius in Donatorem injurias effuderit, vel manus impias eidem intulerit, vel insidiatus fuerit. L. fin. ff.

de

Digressio occ
casionalis de
act one in
grati.

de revoc. donat. L. 7. Cod. eod. revocentur, & ingrati filii emancipati in patriam potestatem. L. un. C. de ingr. ingrati liberti in servitutem. L. 2. § fin. C. de Libert. recidant. Aliud tamen est pœnam ingratitudinis quibusdam in Casibus statuere, aliud ingrati actionem prodere, ut mirer hæc duo diversissima confusisse. Gregor. Tholosan. in syntagm. Juris Univ. L. XXXIX. c. 1. §. 16. sed multo adhuc magis miror calculum suum non obscure ipsi hac in re adjicere boeclerum in dissertat. de Actione ingrati. An autem merito danda esset actio ingrati tanquam actio civilis ad gratitudinem ingrato quasi extorquendam, in præsentiarum non disputabo, acquiescens interim sententiæ olim SENECÆ in L. de beneficis. l. c. & plerorumque modernorum Juris naturæ Consultorum inque his GROTTI atque PUFENDORFFI. In aprico quippe estra-
tio quare ob simplicem ingratitudinem, quando quis nimirum acceptorum beneficiorum obliviscitur, aut occasione data gratiam referre recusat, neque bello quis peti, neque in foro civili actione pulsari possit; nam ea ipsa de causa beneficium alteri dedi i. e. ejus quod dedi refusionem mihi stipulatus non sum, ut & alteri foret occasio ostendendi, se honesti amore, non ex metu coactionis gratiam referre, utque ipse non spe lucri, sed studio humanitatis exercendæ, videar erogasse, de quo recipiendo mihi caveri noluerim.

§. VII.

Perfecta demum promissio est, quando quis non so- Promissio per-
lum voluntatem suam pro futuro tempore determinat fecta,
circa rem quampliam alteri præstandam; sed etiam si-
mul

mul indicat, se ius in eundem conferre, ut rem promis-
sam plene poscere queat. Hæc adeo non potest non per-
fectam operari obligationem. Et sane fidem verbis
datam esse servandam, ac posse aliquem solis verbis
sibi conciliare necessitatem aliquid præstandi, apud
omnes in confessio est. Merito ULPIANUS in L. 1. f.
de paciis, quid tam congruum fidei humanæ, quam ea,
quæ inter eos placuerunt servare? vel ideo enim pro-
missa ejusmodi, quæ certi & determinati quid alterum
promissum acceptantem à nobis expectare ju-
bent, necessario sunt implenda, quia alter fidem no-
stram fecutus, rationes suas ad ista attemperavit. Lu-
culentum perfectæ promissionis exemplum præbet
promissio dotis, quæ arctissime promittentem ad
præstationem obligat. L. 6. C. de dot. promisi. imo L.
un. 3. 1. de rei uxor ad. constitutum est semper pro-
missioni dotis credi inesse stipulationem, unde compe-
tit pro exigenda dote actio exstipulata, cui annexa
est tacita hypotheca.

§. VIII.

Omnis autem omnino promissiones perfectas
Legibus & honestati haud contrarias adimplendas esse,
statuere, nullus dubito. Dantur quidem casus qui
exceptionem ab hac regula requirere videntur, sed si
res penitus consideretur, exceptioni locum haud fa-
ciunt. Fit, e. g. haud raro, ut debitor in casum haud
factæ, tempore convento, solutionis, non modo ad
interesse, sed etiam ad omnes expensas, tam judici-
ales, quam extrajudiciales, se obliget, ut a Credito-
re facienda liquidationi acquicere, nec judi-
cis

An omnes
perfectæ pro-
missiones ad-
implensionem
obligent?

cis moderationem desideraturum promittat. Quæritur jam, si Creditor postmodum expensas duplo vel plane triplo majores fingeret, an non moderationi locus sit, utut debitor eidem renunciaverit. Sunt qui negant, quos inter deprehendo DAN. MOELLERVM ad *Constit. saxon.* 3t. P. 1. n. 6. JOACH. à BEVST in L. 17. ff. de Jurej. n. 3. & seqq. PETR. HEIG. P. 2. qu. 3. sed affirmativa potior videtur, non obstante promissione. Expensas enim juxta consignationem Creditoris solvere promisit debitor, non duplum vel tripulum expensarum; ad id siquidem solum per promissionem suam se obligavit debitor, quod citra scrupulosum examen expensas juxta consignationem creditoris solvere velit, nec moderationi judicis eam subjecere, utut paululum in excessu peccare consignatio videatur. Verbô: Tacita promissioni debitoris conditio subest: *nisi plane enormes & manifestissime multo majores, quam revera fuerunt, expensas Creditor consignaverit.*

§. IX.

Quamvis enim regulariter, quando semel pro missio purè facta, huic postea conditionem adjicere, eamque adeo restringere haud liceat, toto cœlo enim differunt *promissio pura & conditionata*: Res aliter tamen est comparata, si conditio sit ejus generis, ut luce meridiana sit clarus, tacite eam subintelle&tam voluisse promitrentem, siquidem in hominem sanæ mentis promissum absque tali tacita conditione non caderet. e. g. si dives quidam Mercator promisisset alteri cuidam commercia auspicanti mutuo dare, citra usum

B

tacita non-minquam lo-cum habeat?

usuras aliquot centum imperiales, ex improviso plane infortunio autem dives ille mercator adeo ad incitatas redigeretur, ut praeter dictam, sine usuris, mutuo dandam pecuniam nihil amplius in bonis haberet, quis dicere sustineret, hoc non obstante teneri ipsum ad promissum suum adimplendum? tacitam sane conditionem: *nisi ipse promissa pecunia summè opus habuerit*, promisso huic subesse nemo negabit, qui promissorem mentis suæ compotem crederet. Pariter res comparata est cum nostro casu, citra enim in §. præc. memoratam tacitam conditionem absurdum consequeretur, debitorem ex promisso suo in infinitum teneri, ita ut si e. g. expensæ revera 10. imperiales haud excederent, nihilominus debitor creditori solvere 10000. teneretur, si tantum hic ab ipso posceret.

S. X.

Exemplum tacite conditoris presumptis in donatione. Egregium hujus rei exemplum iterum suppeditat nobis Jus civile in materia de donationibus. Satis enim notum est ex hujus sanctis duplice potissimum ex causa revocari donationem, etiam perfectam, tum nimirum ob ingratitudinem donatarii, L. I. C. de rev. donat. tum ob inexpectatam supervenientiam liberorum, L. V. C. eod. cui dispositioni juris civilis nulla alia ratio subesse potest, quam subintellecta in qualibet donatione conditiones: *nisi ingratus exiterit donatarius; nisi forsitan liberi mihi adhuc noscantur.* Hinc non possum facere cum PEREZIO ad tit. C. de rev. donat. n. 16. statuente supervenientem legitimationem liborum naturalium ititem irritam reddere donationem, allegata enim L. VIII. C. D. T. expresse loquitur de donatore

natore *improle* & *postea suscepis liberis*, & adeo non de jam natis tempore donationis, nec tali in casu supra dicta posterior tacita conditio locum habere potest, Donator enim, qui jam habet liberos, donationem ex conditione: *ni, jam improlis, liberos in posterum suscepimus*, suspendisse intelligi nequit. Et licet quis excipere posset, utut in nostro casu tacita conditio supervenientiae liberorum exulet, alteram tamen *supervenientis liberorum per subsequens matrimonium legitimatio-* *nis* locum habere, non minus præsumendam quam illam: Sed respondeatur, LL. hanc, non autem illam, ignorare, unde colligi potest, validam præsumptionem non æque pro hac ac pro illa militare.

§. XI.

Nec PEREZII ratio quam asserto huic suo substituit, illi probando sufficiens est, utpote in eo consistens, quod legitimatio per subsequens matrimonium faciat taliter legitimatos habere omnia jura legitime natum ab initio. Hæc legitimatio enim ex liberis ante donationem natis non potest facere liberos post donationem natos, tales autem dicta lex requirit. Imo si res probe consideretur hæc adducta ratio assertum Perezianum potius evertit, quam stabilit. Si enim tantum, juris (non autem plus,) habent liberi naturales ante donationem nati & per subsequens matrimonium legitimati, ac si ab initio legitime nati fuissent, non poterunt donationem irritam reddere, cum per ante demonstrata, si ab initio, ante nimirum donationem, legitime nati fuissent, id haud contigisset. Alter adhuc proprio PEREZII gladio hæc ipsius sententia

B 2

jugu-

jugulari potest: ibidem enim plane loci eâ solum ex ratione negat vel arrogatos, qui etiamnum habeant jura legitimorum liberorum, vel adoptivos, qui olim habuerint, infringere ante arrogationem vel adoptionem factam donationem, quod alioquin donatori parata esset via ad revocandam quandocunque vellet donationem, quod autem admitti non debere evincant *L. 17. §. 1. ff. de adopt.* eoque pertinens *L. 76. ff. de condit.* & demonstr. quæ dicat, fideicommissum à filiis ita reliatum, si quis ex his sine liberis diem suum obicerit, adoptionis commento non excludi. Atqui pariter, si succedens legitimatio liberorum naturalium donationem irritaret, Donator, quandocunque liberet, hanc revocare posset, siquidem in potestate ipsius posita est legitimatio per subsequens matrimonium.

§. XII.

In eo vero plane consentio *Perezio*, quod per supervenientiam liberorum non alia donatio revocabilis fiat, quam quæ vel est omnium bonorum, vel majoris saltem eorundem partis. Licet enim illa *L. 8. C. de rev. donat.* in genere partis alicujus bonorum mentionem faciat, non obscure tamen ex ea colligitur, de parte non exigua id intelligendum esse, cum alias absconum fuisset casum expresse de donatione vel omnium bonorum, vel partis eorundem formare, cum perse necesse sit, eum qui alteri aliquid donat, vel ex toto vel ex parte bona sua donare, si per partem quamcunque etiam particulam intelligas. Nonne ridendum se plane propinaret ille Donator, qui e. g. strenam aliquot grossorum (qui tamen utique parti-

*Quenam donatio dictam
ob causam
sit revocabilis?*

particulam honorum ipsius constituant) famulo forsan suo datam, ob supervenientiam liberorum revocare vellet? Quantam autem honorum partem minimum comprehendere debeat donatio per supervenientiam liberorum revocabilis, LL. haud est determinatum & adeo arbitrio Judicis reliquum, partemque hanc DD. nonnulli interpretantur de dimidiâ majore, ut videre est apud TIRAUELLVM in illam L. 8. C.

§. XIII.

Personæ autem quæ promittendo se obligare que- Personæ que
unt; sunt omnes homines qui rerum suarum sunt ar- promittendo se obligare
bitri & actionum suarum consciæ, sc̄minæ adeo æque possint?
ac masculi, muti, surdi, cœci, non autem furiosi vel
mente capti, quemadmodum nec prodigi, aut extreme
ebrii, aut dormientes, nec impuberis quantumvis pu-
bertati proximi, nec Minores. Hi enim omnes per
notissima juris valide nec pacisci nec contractum ce-
lebrare possunt, nec per consequens promittendo se
obstringere. Limitationem tamen hoc assertum ad-
mittit intuitu furiosi & mente capti, qui habet diluci-
da intervalla, in quibus mentis sic satis est compos.
Et quamvis impubes & minor curatore desituti de
Jure Civili obligari dicantur, quemadmodum ex con-
tractu, ita & per consequens ex promissione, cum ta-
men, quotiescumque sunt læsi, restitutione in integrum
gaudeant, apparet in effectu fere idem esse, ac si non
obligentur. Promittere autem quilibet possunt, vel
ipsimet præsentes, vel per alios, nimirum mandatarios
specialissimo ad promittendum mandato instructos.

B 3

§. XVI.

Quenam ob-
jectum pro-
missionis?

Objectum promissionis non solum jure naturæ
sed & civili validæ possunt esse tam res, quam facta.
L. 3. pr. de O & A. In illis requiritur, 1) ut vel sint
in rerum natura, vel fore sperentur, *L. 46. ff. de pa&t.*
L. 8. ff. de contrah. emt. *L. 83. §. 5. ff. de V. O.* 2) Ut
sint in commercio *c. l. 83. §. 5. ff. de V. O.* 3) Ut ex
speciali ratione conventio de iis non sit interdicta, *t. t.*
ff. & C. de Litigioſ. *L. 4. pr. de Legat.* 1. pr. *J. quib. alien.*
lic. vel non. Facta pariter sint necesse est, 1) possibili-
lia, *L. 35. pr. L. 72. & 173. §. 5. & 6. ff. de V. O.* *L. 185. de*
R. J. quam maxime autem 2) honesta & licita, *d. L.*
35. §. 1. & L. 26. de V. O. Facta porro illicita sunt ta-
lia vel ipso jure naturæ, *L. 6. C. de pa&t.* *L. 7. §. 3. & §. 7.*
L. 27. §. 4. eod. vel civili, *l. 42. ff. de V. S. e. g. promissio*
seu pa&tum de quota litis, *l. 53. ff. de pa&t.* *l. 6. §. 2. ff. de*
postul. *l. 1. §. 12. ff. de extraord. cognit.* *l. 15. C. de procurat.* *&*
l. 5. C. de post item pa&tum de futura successione in bo-
na adhuc viventis citra ipsius consensum, eaque sive
obtinenda l. 61. ff. de V. O. *l. 15. & 19. it. fin. C. de pa&t.* *l. 5.*
C. de pa&t. *& l. 4. C. de inutil. stipulat.* sive conservan-
da, *l. 15. C. de pa&t.* *& l. ult. ff. de suis & legit. hered.* sive
tandem omittenda & repudianda, *l. ult. ff. de suis & le-*
git. *l. 94. ff. de acquir.* vel omitt. hered. *l. 3. C. de collat.* *l.*
35. §. 1. C. de inoff. testam. Interim moribus nostris
valent pacta de hæreditate acquirenda vel conservan-
da, nec non ea quibus hæreditati renunciatur.

Caput

Caput II. Speciale

De promissione sub fide Nobilium.

S. I.

Per promissionem sub fide Nobilium nihil aliud queram intelligo quam asseverationem illam, quæ fit à perlongæ No- Nobilibus sub dispendio honoris seu honestæ existi- bilium nomi- ne hic indigi-
mationis, quam recepto apud nos vocabulo dic Cava- tatur?
lier. Parole vel das Versprechen bey Gräfl. oder Adelichen
Treu/ Glauben und Ehren/ dicere solemus. Voce au-
tem Nobilium non solum nostros stricte sic dictos
Nobiles, qui Baronibus & Comitibus contradistin-
guuntur, & in vernacula nostra Edelleute vocantur,
sed, in latiori significatione eadem sumta, omnes gene-
ris splendore conspicuos & illustres, consequenter et-
iam Barones & Comites, qui quandoque sub nomine
des Hohen Adels venire solent, dicta voce compre-
hendo.

S. II.

Quod Virorum Illustrum verba, stipulationes & Nobilitatis
promissiones ob splendorem dignitatis majorem vim ratione fidei
& arctiorem obligandi nexum quam Privatorum ha- habenda præ-
beant jamdum agnovit AVRELIVS ARCADIVS CHARI- rogativa, &
SIVS, Magister libellorum, autor l. un. ff. de offic. Praef. Germanicæ
in specie præ-
Præt. inibi enim: Credidit, infit, Princeps, eos, qui ob cellentia.
singularem industriam, explorata eorum fide & gravitate
ad hujus officii magnitudinem adhibentur, non aliter judi-
catores esse pro sapientia ac luce dignitatis sue, quam ipse
foret judicaturus. Et hanc fidei exuberantis præroga-
tivam

tivam Nobilitas Germaniæ merito sibi arrogat, tan-
tum enim abest hujus dulcissimæ Patriæ nostræ Nobili-
tatem, quoad dignitatem spectatamque integritatem
ulli Europæorum Nobilitati cedere, ut potius virtu-
tum tam bellicarum quam politicarum fama, præser-
tim autem intemerata fide quamcunque aliam facile
vincat, æque nimirum ac antiquitate sua cum Roma-
na & Græca ipsam certare posse haud inidoneis argu-
mentis adstruxit in historica Germaniæ antiquitate
peritissimus BVCCELINVS, adeo ut statuat, quod si Roma
nostratum Heroum Nobilium æmulos unquam habue-
rit, hi secundit tantum fuerint, non primi, & longo sæpe
intervallo secundi, *in Opere Hist. part. I. parte 3. in Ge-*
nealogia f. 2. & seqq. nec non part. 2. parte 3. a princip.

§. III.

Ne autem tributa Nobilitati nostræ præcellentia
teste solum hoc domestico nitatur, non possum non ex-
tranei etiam hac de re luculentum testimonium afferre
in medium, & quidem quod mireris, *Franci*, seu (ut
minus convenienter denominare solemus,) *Galli* citra
suetam alias huic genti erga Germanos invidiam, egre-
gio sequenti elogio Nobilitatem nostram mactantis: *La*
Noblesse des Princes d' Allemagne est sans doute la plus ancien-
ne & la plus entière de l' Europe, non souillée de moindre
sang, ny d' alliances honteuses, comme il arrive en d' autres
pays ; descendue, pour la plus part de cesvieux Empereurs,
qui ont mis par leur vertu l' honneur de l' Empire en leur
maison, vid. Discursus de l' Empire, & des Princes &
États d' Allemagne fol. 63. n. 20. Antiquioribus tempo-
ribus celebratissimam ititem fuisse Germanorum fidem
atque

atque candorem tam notum est, quam quod notissimum, siquidem e. g. Imperator Maximinus, teste HERODIANO, potissimum fidei Germanorum confidit, propter summam fidelitatem. Hinc jam suo tempore Romanorum Imperatores AVGUSTVS, TIBERIVS, aliquique hunc honorem pugnacissimæ & fidelissimæ genti nostræ exhibuere, ut cohorte Germanorum ad custodiam corporis uterentur usque ad Galbam, qui licet eam dissolverit, factum tamen hocce suum successoribus suis tam parum probavit, ut illico eam reduxerint ut pote multis experimentis fidelissinam, testante id SVENTONIO in vita Galbe cap. XII. quid quod? jam prisco tempore Frisiorum Legati Romæ in omniū orbis universi ordinum confessu cum Romanorum stupore gloriati sunt: *Nulos mortalium armis, aut fide ante Germanos esse*, referente id TACITO Lib. XIV. Annal. cap. 50.

§. IV.

Intemerata hæc fides atque integritas cum in excellentiori gradu in Nobilibus nostris jam olim spe-
tata fuerit, factam hinc fuit, ut ipsorum promissio-
nes sub fide nobilitatis factæ, promissione jurata æqui-
paratæ tandem fuerint, quemadmodum id quotidie
in Camera Imperiali observari tradunt & præjudicii
confirmant GAILL. Lib. II. Obseruat. 59. n. 7. GYLMANN.
l. 1. decis. Camer. 14. n. 31. MEICHSNER tom. 1. decis. Camer.
2. n. 30. § 142. itemque decis. 8. n. 10. § 25. quibus adsti-
pulantur SCHVRPF Consil. 37. n. 11. Cent. 2. CÖLER in Pr.
execut. l. 1. cap. 10. n. 251. SCHRADER Consil. 1. n. 455. lib. 1.
& aliorum JCTorum nubes, quos citat VVLTEJVS Consil.

*Cur promis-
sio subfide
nobilitatis a-
quipareatur
juramento?*

C

filo

fil. Marburg. 34. n. 91. vol. iii. quibus adhuc addi possunt
VVESENBECK in *Confil.* 10. n. 43. l. 1. SETSER de *Juram* l.
1. c. 16. n. 1. & seqq. & innumeri fere illi, quos citat BE-
SOLDVS *Confil.* 19. n. 34. & seqq. Et cum, ut antea di-
ctum, præter tot tantosque celeberrimos JCtos, Ca-
mera imperialis decisionibus suis sententiam hanc de
Nobilium sub fide nobilitatis promissione solenni seu,
ut vulgo vocatur, corporaliter præstito juramento,
æquiparanda corroboraverit, eadem omnino instar
Legis habenda esse videtur, arg. text. in l. 14. pr. ff. ad
L. Cornel. de fals. ubi consideranda verba: *hic enim in-*
veni Senatum censuisse, & l. 1. §. hoc autem ff. ad *L. Syl-*
lianian. ubi attendenda verba: *sic esse sape judicatum;* cum
Camera Imperialis non solum ipsam Imperatoriam
Majestatem sed & totum Imperium Romanum repræ-
sentet.

§. V.

Quinam DD.
contrarium
statuant?

Inficiari tamen non possum, esse nonnullos JCtos
qui contrarium statuunt, nimirum NICOL. REVSNER
decis. 12. n. 30. lib. 4. JOHANN. KOEPPEN quest. decis. 56.
n. 13. *Consultat. Saxon.* part. 1. de contract. quest. 31. in fin.
VVAREM. ab EHRENBURG de *Fæder.* lib. 2. cap. 1. f. 63.
Confil. Altdorff. 48. fol. 217. FRANZKIVS in *Pand.* tit. de ju-
rejurando, n. 27. imo GRÆVEN ad *Gall. Lib.* 2. *Conclus.* 59.
asserere nullus dubitat, nec consuetudine introduci
posse, ut promissio vel sub fide Principis facta, juris-
jurandi vicem suppleat. Sed temerarii hujus asserti
nullas certe video rationes. Forsan talem consuetu-
dinem sanæ rationi & æquitati convenientem, seu, ut
vulgo loquuntur, *rationabilem* haud esse putavit hic
autor,

autor, sed absque fundamento. Communiter, quantum novi, hi dissentientes inde sententiam suam fulcire nituntur, quod, ubi nulla est nominis & numinis divini invocatio, ibi nullum juramentum verè tale esse possit. Sed ne hilum hoc ipsos juvare potest. Aliud enim est juramentum vere & proprie tale, aliud asseveratio tali juramento æquipollens, unde à negatione illius ad negationem hujus haud valebit consequentia. Ipsa etiam experientia & usus fori reclamat huic aserto, siquidem jam de suo tempore inter alios MYSINGER Cent. 1. Observat. 17. n. 4. nostram sententiam communem & totius Germaniae consuetudine receptam esse testatur.

§. VI.

Ut iniquitas contraria sententiæ eo clarius apparet, ad unum alterumque casum illam applicabimus. Ponamus Nobilem Fidejussionem obiisse sub fide Nobilitatis suæ; notum est, (saltē plerique DD. hoc statuunt,) fidejussionem juratam excludere exceptionem beneficii excussonis. Nī loco juramenti hanc asseverationem adjecisset Fidejussor, Creditor Fidejussionem non acceptasset, & ea potissimum ex causa illam acceptavit, quod ipse Fidejussor sancte contestatus fuerit, asseverationem hanc ac promissionem sub fide Nobilitatis solenni juramento plane æquipollere, nonne iniquissimum esset nihilominus pronunciare hanc æquipollentiani non esse admittendam, cum tamen fere sit conventionalis, seu talis in quam Fidejussor & Creditor consensere? Et an citra iniquitatem adhuc majorem negari posset, Nobilem qui sub fide nobilitatis

C 2

ad

Quomodo applicatio ad causas quedam iniquitatem sententia contraria prodat?

ad implendam transactionem aliquam se obstrinxisset, nihilominus eam postea vel impugnantem vel eidem contravenientem, actionem suam amittere, cum pro transigente altero, promissionisque hujus & iuramenti æquipollentia eadem hoc in casu ac in superiori militent circumstantiae, & l. 41. C. de transact. expresse sancitum sit, ut amissione actionis puniatur, qui transactioni juratae contravenire audet. Et hunc ipsum posteriorem casum duplici egregio præjudicio juxta nostræ tenorem sententiæ confirmat RICHTER Decis. XXVIII.

§. VII.

An eadem pœna sit temerata promissio sub fide nob. aperjurii?

At longe magis controversa est quæstio: an etiam in casu contraventionis quoad pœnam æquiparanda sit promissio sub fide Nobilitatis ipsi juramento, seu, an is qui promissionem suam taleni violavit, perjurii pœnam incurrat? plurimis siquidem hoc nimis durum videtur, hinc docent, quod præmissio per fidem gentilitiam solum effectum habeat quoad observantiam, non vero quoad destituendum quempiam honore suo, GYL-MANN decis. 9. n. 35. lib. 1. seu quod pœnam ex perjurium in casu contraventionis, MYNSING. Cent. 1. Obs. 17. n. 5. Sententiæ autem suæ colorem querunt ex homagii exemplo, ubi nimirum nonnisi ille ejus violator perjurus habetur, qui solenni juramento illud præstítit, non autem is, qui solam fidem interpolavit, GVTIEREZ, in authent. *Sacramenta puberum* C. h aduersus vendit. COVARRVVIAS in cap. quamvis P. 1. §. 2. in 6. de paci. ANT. GABRIEL lib. 2. commun. conclus. NIC. EBERHARD, JVNIOR consil. 56. n. 29, NOLDEN. de jure nobilitat.

bilit. cap. 12. n. 62. & seqq. Provocant etiam ad cap. 1.
X de jurejur. & cap. Odia. de reg. jur. in 6. è quibus iti-
tem elucescat, quod æquiparatio juramenti & inter-
positæ fidei non procedat respectu pœnæ. Sed fcul-
neæ videntur hæ rationes, imo scopum plane non fe-
riunt, haud enim est quæstio de æquiparandis invi-
cern juramento & promissione cuiuscunque personæ,
sub fide in genere, sed in specie de promissione NOB-
LIVM sub fide NOBILITATIS, & quemadmodum hanc,
non illam æquiparandam esse juramento diximus, ita
à diversitate pœnæ violationis illius, ac pœnæ perjurii,
ad diversitatem pœnæ violationis hujus ac dictæ per-
jurii pœnæ non valet consequentia.

§. VIII.

Videtur sane æquipollentiam promissionis sub fi- Cur pœna per-
jurii hic lo-
cum habere
debeat?
de nobilitatis, & juramenti, æqualitas pœnæ non ser-
vatæ illius promissionis, & perjurii, pari necessitate se-
qui, ac umbra corpus comitari solet: æquipollentia
enim criminum æqualitatem pœnarum non potest
non parere. Et qualenam vinculum esse possit in-
terpositio & quasi oppignoratio fidei Nobilitatis, si
impunis esset contraveniens? nullius certe considera-
tionis futura esset apud omnes, adeo ut nemo magis
fideret promissioni sub fide Nobilitatis factæ, quam
simplici pollicitationi. Hinc qui talem asseveratio-
nem à promissario acceptatam non æquiparandam ju-
ramento censet ipsimet Nobilibus una ex parte præ-
judicium adfert, altera vero ex parte deceptionibus
simpliciorum latam aperit fenestram.

C 3

§. IX.

*Quomodo il-
lud doceat Or-
dinatio Nobil.
Franconie?*

Hæc rationum momenta procul dubio probe ponderavit NOBILITAS FRANCONIE, haud enim est verita ordinationi suæ sequentem legem satis severam inserere: Wann ein Fränkisches Adliches Mitglied beharrlich wider sein Wort / Trau und Glauben / Brief und Siegel handelt / der wird von der Ritterschafft ihrer Versammlung ausgeschlossen / part. i. tit. II. infamiam ergo incurrere Nobilem qui Nobilitatis suæ datam fidem temeravit nullus dubito afferere. Cœterum diffiteri non possum in excessu mihi videri nonnihil peccare illos, qui promissionem cuiusvis sub amissione honoris, famæ & existimationis juramento æquiparant.

*Cur distin-
guenda pro-
missio sub fide
nobilitatis ab
assertione sub
eadem fallit?*

Distinguendum etiam omnino est inter PROMIS-
SIONEM & ASSERTIONEM sub fide Nobilitatis. Non
hæc enim, sed illa juramento æquiparatur, vimque
illius & effectum habet; alias enim sufficeret talis as-
sertio fide nobilitatis munita loco juramenti suppleto-
rii, purgatori, calumniæ, malitiæ, perhorrescentiæ,
minorationis, in liter, & quæ alia sunt species jura-
menti adsertorii, cum tamen quotidianus fori usus
nos doceat à nullo horum juramentorum per assertio-
nem sub fide nobilitatis Nobiles se liberare posse. Cu-
juſ rei ratio non admodum obscura est, omnia enim
hæc juramenta concernunt res oculis hominum oc-
cultas & vix unquam detegendas, in quo etiam ratio
consistit, cur juramento subjiciantur e. g. suppletori-
um quis jurat ad fidem faciendam parti adversæ, vel
Judici

Judici saltem, verum id esse, quod plene probari non potest, sed semiplene solum probatum fuit. Purgatorium juramentum, cum deferatur ei, contra quem minus quam semiplene probatum, ad elidendas suspicções quibus gravatus est, *cap. 13. X. de purgat. can.* patet & illud ad res spectare, quarum certa scientia haberi nequit: atque pariter res comparata est cum reliquis ante memoratis imo cunctis juramenti adsertorii speciebus. Cum adeo quis citra ullum fere periculum detegendae veritatis & metuendae infamiae falsum quid sub fide nobilitatis asserere posset, in haud exiguum s^epe alterius præjudicium, inhumanum fore, alterum cogere, ut asseverationem sub fide nobilitatis loco juramenti adsertorii acceptet, tantundem enim esset ac si alter ille adigeretur simplici assertio- ni Nobilis eandem fidem habere ac juratæ, eo quod his in casibus asseveratio sub fide nobilitatis ob impunitatis certitudinem nudæ pollicitationi æquiparanda.

§. XI.

Nec multum momenti haberet objectio, si quis diceret, experientiam tamen nos docere, perjuria non raro detegi, ac per consequens non sine periculo infamia Nobilem asseverationem sub fide nobilitatis facere posse in casu, quo falsum assereret. Responde- rem enim 1) sic tamen minimum concedi, quod non indistincte asseveratio sub fide nobilitatis alicui obtrudi possit loco juramenti adsertorii, sed iis in casibus illam tantum locum habeat, in quibus detectio veritatis aliunde sperari posset; 2) sufficiens hoc plane non esse si vel maxime non sine aliquo periculo incurren- dæ

*Le librairie de la
S^ecurité de l'Etat
de l'Assemblée
Nationale de France*

dae infamiae dicta asseveratio à Nobili fieri posset, nam adhuc facile ad fallendum allicere imo inducere ipsum valebit spes longe major evitandæ, quam periculum incurrendæ infamiae, cum in casibus juramento tali subjiciendis vix centesimus ita sit comparatus, ut spem concipere liceat veritatem in posterum eruendi. Omnino nempe requiritur, ut certo & inevitabiliter qui sub fide nobilitatis aliquid asseverat, infamiam incurrat in casu, quo fidem fallit, si mouere debeat quemquam asseverationem talem loco juramenti acceptare.

§. XII.

*Cur blim se-
pius, quam
hodierno tem-
pore fieri solet,
promissioneum
hanc loco ju-
ramenti acce-
ptarint?*

Dixi non obtrudendam esse alteri cuidam à Judice asseverationem sub fide nobilitatis loco juramenti affer- torii, nemo enim cui illam pro hocce acceptare volu- pe est, id facere prohibetur. Idque olim sæpe sæpius factum esse plane persuasus sum, eò forsitan quod tum infamia facti haud exiguum habuit effectum, quo ho- die eheu! penitus fere destituitur; conjectu enim fa- cile est, ex Nobilium ordine personam si temeratam fidem infamia revera sequatur, omnem lapidem moturam, ut eam eviteret, imo potius jacturam omnium bonorum facturam, quam promissum sub fide nobili- tatis destituram juxta illud:

Omnia si perdas, famam servare memento,

Qua semel amissa, postea nullus eris.

Quod Majores nostri ita elocuti sunt in vernacula no- stra: Gut verlohren / etwas verloren; Muth verlohren/ viel verloren; Ehre verlohren/ alles verloren. Nullus dubito si hodienum infamia juris & facti non omni pene

pene effectu destitueretur , facile fore ut nemo fere non promissionem sub fide nobilitatis, promissioni juratae æquipararet, aut saltem, ut in eadem quivis maiorem collocaret fiduciam, quam impræsentiarum in fide jurata collocare solemus.

§. XIII.

Qui conjecturæ huic meæ fidem detrectat, consideret modo, quæso, quantæ etiamnum considerationis sit in militia promissio s. obligatio sub fide nobilitatis ; annon in hunc usque diem in viridi adhuc sit observantia dimissio ad certum tempus bello captorum officialium nobilium, vel Nobilibus æquiparatorum, à summo copiarum Præfecto usque ad Vexilliferum, sub fide nobilitatis, die Loflassung der Ober-Officire auf Cavalier-Parole ? hanc promissionem sæpe sæpius viderimus adigere, ut molestissimæ captivitati se reddant, summos pariter ac medioxummos , ad certum temporis intervallum dimisso, & adeo occasionem natos captivitati se plane subducendi. Quæ alia autem tantæ efficaciæ est causa, quam abominatio infamiae violatam nobilitatis fidem certo certius secuturæ ? Hanc enim evitare jure meritoque omnibus viribus laborat unusquisque cui de meliore luto finxit præcordia Titan, nedum nobilitate alios præcellens. Eousque autem hoc in casu executio pœnæ infamiae extendi solet, ut nomina fidem datam fallentium patibulo affigantur. Non ergo mirum Nobiles malle redire in captivitatem, quam pro candidatis patibuli publicè declarari.

D

§. XIV.

*Cur objectio
de licto con-
tra hostem do-
lo hic futilis
sit?*

Evidem sunt, qui putant, infamiam revera haud incurrere dimissum ad tempus sub fide nobilitatis ejusmodi captivum, licet non redierit, & promissionem suam destituerit, id ipsum enim eidem vitio haud esse vertendum, cum liceat dolo adversus hostem uti, eumque quovis modo decipere, siquidem stratagemata sint licita. Ast qui ita persuasi sunt, se principiorum juris naturæ & gentium haud satis esse gnaros, produnt. Utut enim facile concedatur, hostem variis modis circa juris naturæ & gentium læsionem falli posse, eo quod sensa animi eidem patefacere nulla nos stringat obligatio, & hinc quis possit citra notam mendacii faliloquiis eidem illudere, factis rumoribus eum terrere &c. varie simulare ac dissimulare, quod in stratagematibus fieri solet; pacta tamen atque promissiones æque hostibus ac amicis sancte sunt servanda. Hinc optime GROTIUS de J. N. & G. Lib. III. cap. 1. §. 18. sciendum, inquit, quæ de faliloquio adversus hostem licto, diximus, ad afferentem sermonem, & quidem talem, qui nulli nisi publico hosti noceat, non ad promittentem referenda esse. Nam ex promissione jus speciale ac novum conferitur ei, cui sit promissio, idque inter hostes etiam locum habet sine ulla hostilitatis jam existentis exceptione.

Nemo autem inficias ibit pacta atque promissiones hostibus æque ac aliis quibuscum pacem colimus servanda esse, qui consideraverit, quam horrenda ex contraria consequantur sententia. Si enim licitum statuimus, idque vel verbis vel factis declaremus,

pro-

*Quenam in-
convenientia
seqvantur
sententia, obli-
gationem pro-
missorum hosti-
factorum ne-
gante?*

promissionibus hosti datis pactisve cum eo initis nullam subesse obligationem, certo certius est, nullum eundem nobiscum pactum initurum, nullique plane promissione fidem adhibiturum, quantumcunque etiam de fide servanda contestemur; unde non ante status belli nos inter ac hostem cessare poterit, quam alterutra parte internecioni penitus data. Qui enim pax reduci posset inter belligerantes, quorum alter alteri nullam plane habet fidem? ad condendam pacem enim requiritur, ut legati mittantur, qui de pacis conditionibus tractent, ad id dictis legatis salvo conductu opus est, huic autem non est locus, si licitum est pax atque promissa in belli statu violare. Nec devictis hostis victor facile parcer, cum, licet homagium itidem ipsi præstiterint, nunquam non metuenda sit seditio, eo quod devicti se haud obligatos credant ad datum hosti promissum servandum, unde non mirum, si viator tandem ad internacionem omnium devictorum procedat.

§. XVI.

Cum adeo evictum sit, summe necessarium esse ut etiam hosti data fides servetur, & adeo dimissum quoque ad tempus bello captum, intercedente ipsius promissione sub fide nobilitatis, ad redditum maximopere obligari. Et facile sane est conjectura-
Quid consee-
turum effet, si
promissiones
sub f.n. à di-
missis captiuis
non servaren-
tur.
 tu, quid insecurum effet, si obligatio hæc non statueretur, nullum nimirum officialem captivum sub hac conditione unquam dimissurus effet hostis, quod maxime sane damnosum effet bello captis, si quidem ipsis carendum effet insigni plane commo-

ditate impetrandæ ad tempus tam æqua conditio-
ne dimissionis ex captivitate. Sæpe sæpius enim
citra hanc dimissione in eadem pereundum esset
captivo, cum absque ea difficulter admodum redem-
tionis pretium comparare possit; in casu autem quo
mediante permutatione liberationem sperant, (Wenn
sie Hoffnung haben ausgewechselt zu werden) non raro
hæc permutatio in satis longinquum tempus differa-
tur, & interim tamen facilime contingere possit, ut
ipsorum præsentia apud lares suos maxime sit neces-
saria, idque variis ex causis, e. g. ad adeundam hære-
ditatem, talemve acquirendam ab agnato lethaliter
decumbente, adhibitis blanditiis, instanrandamverem
familiarem, & quæ aliæ possunt esse necessitudines.

§. XVII.

Ne igitur Nobilibus militiæ addictis tanto im-
posterum carendum sit commodo, omnibus viribus
ipsis eo erit nitendum, ut à cunctis saucè ser-
vetur promissio sub fide nobilitatis facta ad impe-
trandam pro certo temporis spatio ex captivitate di-
missionem, & adeo non quilibet solum à se ipso pro-
cul abesse jubeat datae hoc in casu fidei violationem,
sed etiam omnibus viribus eo allaborandum ipsi erit,
ut, si forsan resciscat, alium quendam tale mente
volvere propositum, ipsum ab eodem quo unquam
fieri potest modo abducat, aut, si hic, posthabitatis om-
nibus perfusionibus, perfidiæ se polluat crimine, ab-
ominationem suam quavis data occasione testetur,
ab omni cum ipso abstineat consortio, verbo, ut tan-
quam infamem ipsum tractet, aliisque tractandum se-
riò svadeat.

§. XVIII.

*Cur omnibus
Nobilibus mi-
litie addictis
eo allaboran-
dum ut dñe
promissiones
seruentur?*

§. XVIII.

Sed quid? si ejusmodi interveniente promissione ex captivitate ad certum temporis intervallum dimissus, statu tempore, ob morbum sotericum, aliasve ob causas redire non posset, num & hic infamiam incurrisse censendus erit, cum negari non possit, ipsum promissionem suam destituisse? negandum id est, se vix quisquam inficias ibit, qui consideraverit, tacitam tali promissioni de statu tempore se iterum sistendo, inesse conditionem: *nisi intervenient impedimenta*. Magis dubius esset casus, si non sine promissoris culpa impedimenta illa intervenissent, e.g. si aliquid tempore dimissionis suæ commisisset, ob quod carceri mancipatus fuisset. Nihilominus statuendum haud videatur, talem infamiam incurrere, cum non tam dolo quam culpa peccarit, & per consequens in tantum condemnandus videtur, quantum interest, quod promisso haud redierit tempore.

§. XIX.

Magis adhuc intricatus hic casus videtur esse. Principes duo Carolus & Fridericus bellum invicem gerunt, Fridericus nonnullos bello captos, sub fide nobilitatis certo tempore redditum promittentes, dimittit, quemadmodum & Carolus; ex hujus autem dimissis quidam datam fallunt fidem, nec revertuntur, hoc Carolum permovet, ut quibusdam à Friderico dimissis in territorio suo commorantibus, promissumque ad Fridericum redditum parantibus, hunc severo interdicat, quæritur an hi obligati sint, ad sistendum se iterum Friderico, si possint, posthabito severo

D 3

Caro-

Quid statuendum si dimissus sub f. n. promisso stare non possit, cum, vel sine ipius culpa?

Quid statuendum ubi promissus redditus severe si interdictus?

Caroli interdicto, an vero pro excusatishabendi, si ad Fridericum non revertantur. Pronunciandum videtur, excusationem ipsos quidem mereri in tantum, non autem in totum. Nimirum eatenus excusandi sunt, quod statu atque promisso non redierint tempore, si quidem severum Caroli interdictum sufficientem dubitandi de obligatione ad redditum rationem iis suppeditavit. Si autem animum inducerent plane nunquam redeundi, excusari vix ac ne vix quidem possent. Consultissimum foret, ut rem deferrent ad Fridericum, ab eoque peterent, ut Carolum permoveret ad revocandum interdictum, quod ipsos impediret quo minus promissione suæ stare potuerint. Quod si Fridericus à Carolo revocationem interdicti impetrare non posset, posthabito Caroli interdicto, redeundum nihilo minus esset ipsis, nisi hi forsan Vasalli Caroli essent, & hic interdicto cominationem addidisset privationis feudorum: tum enim nimis durum foret pronunciare, quod cum amissione feudorum promisso suo stare obligati sint. Ut ut enim Carolo jus haud competit, hoc in casu Vasallis suis à Friderico bello captis à promisso in captivitatem redditu arcendi, eo quod non minus ac Fridericus fidem nobilitatis dimissorum secutus sit; nihilo minus cum vi majori arceantur, hæc insuperabili impedimento, à culpa sua haud profecto, æquiparanda erit.

An infamiam
incurrat qui
rem supra vi-
res sub f. n.
promittit?

S. XX.

Nec infamiam incurrit, licet imprudenter satis agat, qui sub fide nobilitatis rem promittit, quam quidem in sua potestate futuram confidit, postmo-
dum

dum autem haud esse comperit, e. g. si quis sub fidè nobilitatis alicui promitteret, se procuraturum, ut soror sua alteri huic nuberet, huic autem, vel parentibus ipsius, has nuptias nullatenus persvadere posset. Interim omnino talis obligatus esset ad omnes vires intendendas, ut has procuret nuptias, hoc enim si intermitteret, qui ab infamia absolvi poscit, non video, nisi forsitan personam promissarii postea minus honestam vel simile quid compertus esset, tum enim harum nuptiarum procuratio minus honesta esset. Quemadmodum autem nequidem juramento ad rem dishonestam se quis obligare potest, ita nec per promissionem sub fide nobilitatis.

§. XXI.

Coronidis loco dispiciam nonnihil de illorum argumentis, qui plane permissum non esse cuiquam sub ammissione fidei, honoris atque famæ promissionem evinci posse autmant. Potissimum ipsorum huc reddit argumentum: quemadmodum privata conventione memini licet vitam suam oppignorare, seu semet sub iactura vitæ obligare, cum nemo vitæ suæ sit Dominus, ita nec valere potest privata promissio sub dispendio honoris ac fidei seu honestæ famæ, eo quod fama & vita pari passu ambulant, *L. 9. ff. de manumiss. vind. L. 36. pr. ff. de fideicommiss. lib. L. 7. ff. ad SCt. Trebell.* Sed respondetur: æquiparationem hanc famæ ac vitæ debere saltem secundum quid accipi, ratione scilicet enixissimi illius studii, quo fertur vir bonus ac honestus ad conservandam vitæ famæque integritatem, adeo, ut vel mori potius eligat, quam, amissio honore, vitam

*Cur promissio
sub ammissione
fidei non sit ba-
bunda pro illis-
cita?*

vitam cum infamia transfigere. Aut etiam dicta famæ & vitæ æquiparatio intelligi potest de competentibus utrinque juris remediis, quibus & vita & fama æque legitimo tramite rectissime defenditur & vindicatur, STRYK de jure homin. in scip. c. s. n. 7. de cœtero vero ubi potior vitæ, quam famæ ratio appetet, vel alia disparitatis ratio adest, rectius statuitur æquiparationem hanc locum haud habere, vid. L. 38. §. 5. ad L. Jul. de adulter. Quando porro argumentantur: quod quemadmodum de jure non valeat conventio, qua quis in casu e. g. non factæ solutionis se obligat ad carcerem privatum, eo quod jus incarcerandi in privatorum haud positum sit arbitrio, sed partem constitutat mixti imperii, L. 9. §. fin. ff. ad L. Jul. Pec. ita nec jure consistere posse conventionem de jaætura famæ in casu non adimplætae promissionis, hæc objectio adhuc longe minoris est momenti, in aprico enim est illius inconsequentia, cum in tali conventione nec promissor nec promissarius in jura Magistratus vel mixti imperii involare deprehendatur. Ulteriora magisque exasciata de hoc themate in medium adferre temporis angustia prohibeor, vela hinc contraho, L. B. rogans, ut si quædam quæ minus ad palatum sint deprehendat, ob festinationem id excuset, ac cogitet, quod non elaboratum hac de re concinnare tractatum, sed qualecunque specimen academicum deproperare meus fuerit

F I N I S.

Erfurt, Diss., 1724

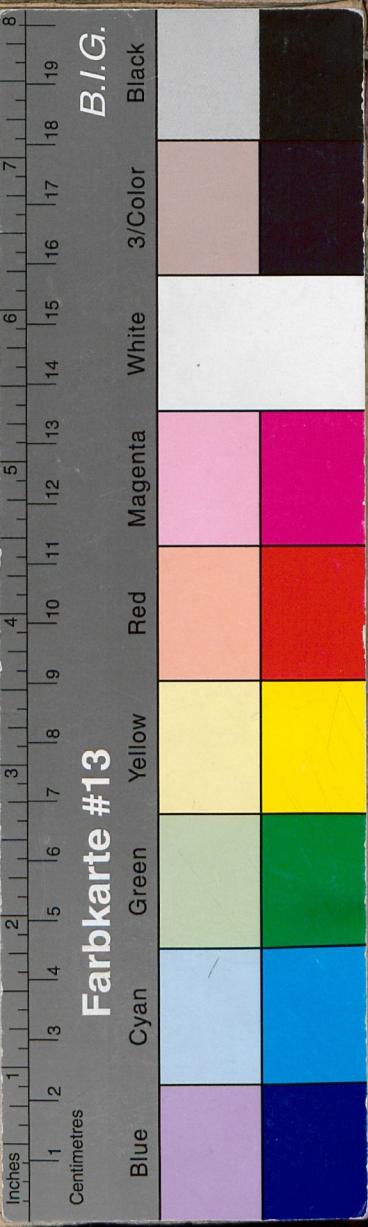
X 2386 980

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-186215-p0038-2

DFG

31 2
19

DISSERTATIO IN AVGVRALIS JVRIDICA
 DE EO, QVOD JVSTVM EST
CIRCA PROMISSA
NOBILIVM, 1724, 18
 VERNAC.
Bon der Cavalier - Parole;
 QVAM
 IN PER-ANTIQVA VNIVERSITATE ERFORDIENSI
 RECTORE VNIVERSITATIS AC PRO-CANCELLARIO,
 VIRO MAGNIFICO, MAXIME REVERENDO, PRÆNOBILI, AMPLIS-
 SIMO ATQVE CONSULTISSIMO,
 DOMINO
CHRISTOPH. IGNATIO
DE GVDENVS, J.V.D.
 INSIGNIS ECCLES. COLLEG. S. SEV. CAN. CAP. ET SCHOLAST. EMINENT. AC
 CELSISS. PRINC. ELECTORIS MOGVNT. CONSIL. ECCLESIAST. EJVSDEM-
 QVE PER THVRING. IN SPIRIT. SIGILLIFERO;
EX DECRETO ET AVTORITATE AMPLISSIMÆ
FACVLTATIS JVRIDICÆ
 PRÆSIDE
DN. ERNESTO TENZELL, JCto,
 EMINENTISSIMI PRINC. ELECTORIS MOGVNTINI CONSILIARIO REGIMINIS,
 JVDICII PROVINCIALIS ERFORDIENSIS ASSESSORE, AC DICTÆ CIVITATIS
 CONSULE PRIMARIO, FACVLTATIS JVRIDICÆ h. t. DECANO,
PRO LICENTIA
 SVM MOS IN VTROQVE JVRE HONORES, ET PRIVILE-
 GIA DOCTORALIA
 RITE AC LEGITIME CAPESSENDI,
 PVBLCÆ DISQVISITIONI OFFERT
JOHANNES HENRICVS ALBINVS.
 ZIBINGA - MARCHICUS.
 AD DIEM XXIV. APRILIS, A. O. R. MDCCXXIV.
 IN AVDITORIO MAJORI COLLEGII MAJORIS. HOR. CONSVENT.
 ERFORDIÆ, Typis GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

31
21